

Inhoudslijn

Beeldende vorming

fase 1

fase 2

fase 3

Het creatieve proces bij beeldend werk

aanbodsdoelen:

- doorlopen van een creatief proces in vier fases: oriënteren-onderzoeken-uitvoeren-evalueren
- onderzoeken van betekenisvolle onderwerpen en thema's uit de eigen belevingswereld en cultuur, waaronder cultureel erfgoed, en deze verbeelden in beeldende werk
- reflecteren op beeldend werk tijdens alle fases van het creatieve proces

Kijken naar en praten over beelden

aanbodsdoelen:

– openstellen met alle zintuigen voor beelden binnen een onderwerp uit de belevingswereld zoals mensen en dieren, verhalen en prentenboeken, gebouwde omgeving, kleding, speelgoed, vervoermiddelen – betekenis geven aan beelden door gericht te kijken en erover te communiceren met hulp van de leraar – kennismaken in binnen- en buitenschoolse situaties met verschillende soorten beeldende vormgeving en kunst: gebruiksvoorwerpen (bijv. speelgoed), tekeningen en prenten(boeken), foto's en filmpjes, schilderijen, beeldhouwwerken, architectuur – kennismaken met plekken waar beeldende kunst/vormgeving te zien is (bijv. schooltentoonstelling, (beelden)park, gebouwde omgeving, atelier van een kunstenaar)	– openstellen voor beeldende vormgeving en beeldende kunst binnen een onderwerp uit de belevingswereld, wereldoriëntatie of cultureel erfgoed – in een beeldbeschouwingsgesprek (onder leiding van de leraar) betekenis geven aan beelden door relaties te leggen tussen betekenis, vormgeving en materiaalgebruik – kennismaken in binnen- en buitenschoolse situaties met verschillende soorten beeldende vormgeving en kunst (uit verschillende tijden en culturen): tekeningen en prenten)boekillustraties, schilderijen, foto's en (animatie)filmpjes, beeldhouwwerken, architectuur en interieurs, hedendaagse beeldcultuur, gebruiksvoorwerpen/design (bijv. kleding, sieraden, games, maskers, poppenkastpoppen) – kennismaken met culturele instellingen waar beeldende kunst/vormgeving te zien is (bijv. musea, (beelden)park, gebouwde omgeving, atelier, kunsttuin)	– openstellen voor beeldende vormgeving en beeldende kunst binnen een onderwerp uit de belevingswereld, wereldoriëntatie of cultureel erfgoed – in een beeldbeschouwingsgesprek betekenis, beelddaspecten en materialen en technieken met elkaar in verband brengen en de eigen betekenisgeving spiegelen aan die van anderen; daarbij openstaan voor ideeën van anderen(waaronder professionele kunstenaars) – kennismaken in binnen- en buitenschoolse situaties met verschillende soorten beeldende vormgeving en kunst (uit verschillende stijlperiodes en culturen): tekeningen en grafiek, schilderijen en collages, foto's en (animatie)films, beeldhouwwerken en installaties, (binnenhuis)architectuur, hedendaagse beeldcultuur, gebruiksvoorwerpen/design (bijv. mode- en theatervormgeving, technologie en vormgeving, mediavormgeving) – kennismaken met culturele instellingen en plekken waar beeldende kunst/vormgeving te zien is (bijv. musea, (beelden-)park, gebouwde omgeving, kunstenaarsatelier)

Kennismaken met beelddaspecten, materialen en technieken

aanbodsdoelen:

– spelenderwijs onderzoeken binnen de context van een thema/onderwerp van verschillende mogelijkheden van beelddaspecten: • vorm (bijv. rond, vierkant, driehoek, bol en spits, hoekig, kort, lang, dun, groot) • kleur (bijv. namen, soorten, mengen) • ruimte (bijv. ruimtelijk bouwen met voor, achter, in, onder, boven, in, op) • ruimtesuggestie op platte vlak (bijv. plaatsing figuren op het vlak)	– gericht experimenteren binnen de context van een onderwerp met beelddaspecten: • vorm (bijv. vormsoorten als kubus, cilinder, kegel; open en gesloten vormen; lichaamsvormen van mensen en dieren) • kleur (bijv. kleurnuances en kleurcontrasten, gevoelswaarde van kleuren) • ruimte (bijv. omsloten ruimte (potjes, bouwwerken), ruimte)	– onderzoek doen naar onderwerpen uit wereldoriëntatie, cultureel erfgoed of beeldende kunst/vormgeving en resultaat gebruiken als inspiratiebron voor eigen beeldend werkstuk – experimenteren binnen de context van een thema/onderwerp met beelddaspecten: • vorm (bijv. vorm en restvorm, geometrische en organische vormen, lichaamsvormen en karakteristieke houding van mensen en dieren) • kleur (bijv. relatie tussen kleur en licht, signaal- en camouflagekleuren,

<ul style="list-style-type: none"> • textuur (bijv. ruw, glad, zacht) • compositie (bijv. groeperen op vorm, kleur, textuur) <p>– spelenderwijs onderzoeken binnen de context van een thema/onderwerp van verschillende mogelijkheden van materialen en technieken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekenen (bijv. met verschillende potloden en krijt) • schilderen (bijv. met verschillende soorten verf) • knippen, scheuren, plakken (bijv. met verschillende soorten papier) • werken met textiel (bijv. knippen met schaar, rijgen met naald en draad) • ruimtelijk construeren (bijv. met blokken, constructiemateriaal, kosteloos materiaal) • werken met plastisch materiaal (bijv. boetseren met klei, spelen met zand en water) • werken met digitale media (bijv. foto's maken, op de computer/tablet, werken met eenvoudige teken- en bewerkingsprogramma's, apps) 	<p>doorstekende vormen (constructies), ruimte inrichten</p> <ul style="list-style-type: none"> • ruimtesuggestie op platte vlak (bijv. overlapping, plaatsing en grootteverschil van objecten en figuren) • textuur (bijv. tekenen op platte vlak, afdrukken of aanbrengen in klei) • compositie (bijv. ritme door herhaling van vormen/patronen) <p>– gericht experimenteren binnen de context van een onderwerp met materialen en technieken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekenen (bijv. met (kleur)potloden, was- en vetkrijt, houtskool, pen en inkt) • schilderen (bijv. met plakkaatverf, waterverf, ecoline, gebruikmaken van het effect van(on)verdunde verf) • drukken (bijv. met eenvoudige druktechnieken, textiel- en kartondruk) • collages (bijv. met foto's en verschillende soorten papier) • werken met textiel (bijv. vormen knippen, weven, vlechten, omwikkelen, knopen met draad en stroken, lapjes rijgen op ondergrond) • ruimtelijk construeren (bijv. constructie-en verbindingstechnieken met papier en karton, houtbewerking) • werken met plastisch materiaal (bijv. boetseren uit één stuk, textuur aanbrengen in klei, opbouwen met kleiringen, werken met papier-maché) • werken met digitale media (bijv. foto's met digitale camera en tablet, werken met tekenprogramma's op de computer) <p>– bij het experimenteren laten leiden door de richtlijnen van de opdracht en toevallige ontdekkingen</p>	<p>betekenis van kleur (symboliek, signaal), kleurenfamilies, systematiek van kleur (kleurencirkel), kleur en sfeer)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ruimte (bijv. ruimte inrichten, relatie interieur en exterieur van gebouwen) • ruimtesuggestie op platte vlak (bijv. standpunt en horizon, vervagen van kleur, contour en textuur, lichtval) • textuur (bijv. met textuur/arcering diepte aangeven op platte vlak) • compositie (bijv. opbouw, ordening, evenwicht en betekenis) <p>– experimenteren binnen de context van een thema/onderwerp met materialen en technieken bij het maken van een eigen werkstuk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekenen (bijv. met conté, houtskool en kneedgum, met potloden en grafietstiften van verschillende hardheid) • schilderen (bijv. met verschillende soorten verf, gebruikmaken van het effect van kwast en penseelstreek) • drukken (bijv. monoprint en sjabloondruk, meerkleurendruk, lino- en zeefdruk op papier en textiel) • collages (bijv. combineren van verschillende soorten materialen in collages 2D en 3D) • werken met textiel (bijv. (theater-)kleding maken en andere objecten van toegepaste vormgeving, appliqueren, breien en haken) • ruimtelijk construeren (bijv. snijden en ritsen met papier en karton, verbinden van hout, metaal en kunststof (lijmen, schroeven, solderen), constructies die scharnieren, schuiven en draaien) • werken met plastisch materiaal (bijv. met klei karakteristieke houdingen van mensen en dieren weergeven en suggestie van beweging) • werken met digitale media (bijv. werken met foto's in een fotobewerkingsprogramma, multimedia presentaties maken) • experimenteren met samenhang tussen onderwerp, beelddaspecten, materialen en technieken bij het maken van een eigen werkstuk • onderzoeken (individueel of in groepjes) hoe je een uitvoeringsplan kunt maken; rekening houden met eigen criteria en criteria van de gegeven opdracht
---	---	--

Maken van beeldend werk

aanbodsdoelen:

<ul style="list-style-type: none"> – gebruiken van een betekenisvol onderwerp als inspiratiebron voor een eigen beeldend werkstuk – vormgeven van eigen ideeën en experimenten in beeldende werkstukken – benoemen van gebruikte materialen en gereedschappen; – in acht nemen van regels voor veilig gebruik 	<ul style="list-style-type: none"> – persoonlijke invulling geven aan een opdracht en daarbij gebruikmaken van ontdekkingen uit de onderzoeksfase – rekening houden met de richtlijnen van de opdracht en keuzes motiveren 	<ul style="list-style-type: none"> – plannen uitvoeren en gebruikmaken van kennis en ervaring met beelddaspecten, materialen en technieken om de zeggingskracht van het eigen werk zo groot mogelijk te maken – motiveren van eigen keuzes en daarbij een relatie leggen met het uitgevoerde oriënterend onderzoek
---	--	--

aanbodsdoelen:

<ul style="list-style-type: none"> - vertellen over eigen beeldend werk (wat heb je gemaakt en hoe heb je dat gedaan?) - kijken naar en praten over beeldend werk van groepsgenoten - vergelijken van de eigen werkwijze met die van beeldend vormgevers/kunstenaars 	<ul style="list-style-type: none"> - vertellen over het verloop van het werkproces aan de hand van het eigen werkstuk - benoemen van verschillende oplossingen voor het maken van een werkstuk, in eigen werk en dat van anderen - waardering uitspreken voor het eigen product en werkproces en dat van anderen - een relatie leggen tussen eigen werk en dat van beeldend vormgevers/kunstenaars en daarbij binnen- en buitenschoolse kunstervaringen betrekken 	<ul style="list-style-type: none"> - presenteren van eigen beeldend werk - vertellen over het verloop van het werkproces en daarbij eigen beeldend werk vergelijken met de criteria van de opdracht en eigen criteria - beargumenteren van waardering voor eigen product en proces en dat van anderen en daarbij gebruikmaken van kennis en inzicht in beeldende vormgeving en andere kunstzinnige vakken - vergelijken van oplossingen in het eigen beeldend werk met die van beeldend kunstenaars/vormgevers
---	---	--

SLO heeft voor ieder leergebied van het primair onderwijs de inhoud (voor zowel kennis, vaardigheden als houding) geformuleerd in de vorm van aanbodsdoelen. Deze worden weergegeven in inhoudslijnen met drie fasen (fase 1/jonge kind, fase 2 en fase 3). Inhoudslijnen met aanbodsdoelen vormen een kader waarin inzichtelijk wordt gemaakt waar de leraar met de leerlingen aan werkt. Schoolteams (en andere partijen) kunnen dit kader gebruiken bij de ontwikkeling van eigen onderwijsleerlijnen en hiermee bouwen aan een schooleigen curriculum. Daarnaast zijn de onderwijsleerlijnen de basis voor een beredeneerd aanbod waarin ruimte is voor o.a. activiteiten, te gebruiken lesmateriaal en beoogd leerlinggedrag (bijv. in kind-, leer- of beheersingsdoelen).